

Återrapportering villkorsbeslut 2023

Region Västmanland

Innehåll

Instruktioner	5
Redovisning av samverkan och samråd.....	5
Exempel på insatser	5
Resultatbeskrivning	5
Begreppsförtydliganden	6
Definitioner och exempel – resultat.....	6
Hållbarhetsdimensionerna och Agenda 2030	6
Territoriellt perspektiv.....	6
Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030.....	7
Frågor att besvara – Återrapportering.....	8
1 Den regionala utvecklingsstrategin	8
1.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för genomförandet har bedrivits.....	8
1.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.....	8
1.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin.....	9
2 Analys, uppföljning och utvärdering.....	9
2.1 Beskriv de strategiskt viktigaste analyserna, uppföljningarna och utvärderingarna som har genomförts.....	9
2.2 Beskriv hur ni säkerställer att arbetet med analys, uppföljning och utvärdering genomförs löpande, systematiskt och långsiktigt samt hur resultat och erfarenheter från det arbetet tas tillvara i det regionala utvecklingsarbetet.....	10
2.3 Beskriv hur samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga har integrerats i analyser, uppföljningar och utvärderingar.....	10
2.4 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i analyser, uppföljningar och utvärderingar.....	11
3 Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd	11
3.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd har genomförts.....	11
3.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.....	12
3.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd.....	12
3.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:	13
4 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling	14
4.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom kompetensförsörjning och kompetensutveckling har genomförts.....	14

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

4.2	Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.	17
4.3	Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling.	17
4.4	Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:	18
5	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande	20
5.1	Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande har genomförts.	20
5.2	Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.	22
5.3	Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande.	23
5.4	Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:	25
6	Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet	26
6.1	Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet har genomförts.	26
6.2	Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.	28
6.3	Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet.	29
6.4	Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:	29
7	Jämställdhet	30
7.1	Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av jämställdhet har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer.	30
7.2	Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:	31
8	Integration.....	31
8.1	Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av integration har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer.	31
8.2	Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:	32
9	Miljö och klimat	32

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

- 9.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av miljö och klimat har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer. 32
- 9.2 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan: 33

10 Fördelning av anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder 35

- 10.1 Beskriv varför ni har fördelat anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service på det sätt ni gjort. 35
- 10.2 Beskriv hur ni har integrerat ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i beslut om medel från anslaget till projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service. 36
- 10.3 Har anslaget bidragit till att nå målen i 37
- 10.4 Beskriv på vilket sätt olika territoriella perspektiv har beaktats och påverkat beslut om medel. 39

Övriga medskick 39

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Instruktioner

Redovisning av samverkan och samråd

I bifogat villkorsbeslut¹ framgår att ni utifrån lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar samt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska samverka med kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter. Ni ska därtill samråda med företrädare för berörda organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv. I mallen för återrapporteringen beskriver ni i frågorna 1–9 vilka aktörer ni har samverkat med.

Exempel på insatser

Exempel på insatser efterfrågas i flera avsnitt. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder men även insatser med annan finansiering kan redovisas.

Samtliga insatser ni beskriver i er rapportering ska vara sådana som har initierats eller genomförts under 2023.

Om insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång. Hänvisa vid behov till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Resultatbeskrivning

Syftet med resultatbeskrivningen är att ge en bild av vilka resultat som har uppnåtts baserat på de insatser ni har ansvarat för eller varit delaktiga i utifrån ert regionala utvecklingsansvar.

Resultatredovisningen ska beröra mål, resultat i form av **under året uppnådda** prestationer och så långt det är möjligt **under året uppnådda** effekter på kort, medellång och lång sikt. Det är eftersträvaransvärt att beskriva en resultatkedja (även kallat effektkedja eller interventionslogik) så långt det är möjligt.

Ni kan presentera resultat såväl kvantitativt som kvalitativt. Om ni saknar en uppföljning eller en utvärdering som stöd för resultatbeskrivningen, ber vi er ändå att göra en bedömning av resultaten. Ange om ni baserar resultatbeskrivningen på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.

Resultatbeskrivningen ska vara överskådlig och ge en rättvisande bild av verksamheten. Samtidigt kan det behöva göras ett urval från den mängd av prestationer och effekter som kan kopplas till verksamheten/området.

¹ Villkorsbeslut 2023:1.3.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Begreppsförtydliganden

Definitioner och exempel – resultat

- Prestationer – antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.
- Effekter på kort sikt – förändrad förmåga hos målgrupper. Till exempel ny/ökad kunskap.
- Effekter på medellång sikt – förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster.
- Effekter på lång sikt – effekter av förändrat beteende hos målgrupper eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller ökad förnyelseförmåga i näringslivet.

Hållbarhetsdimensionerna och Agenda 2030

FN:s Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välbefindandet. Agenda 2030:s mål och delmål är integrerade och odelbara och omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

I Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 framgår att den regionala utvecklingspolitiken ska vara en del av genomförandet av Agenda 2030.

Ni ska i återrapporteringen redovisa hur ni (inom ramen för ert ansvar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar) arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat de tre hållbarhetsdimensionerna enligt ovan. Med denna redovisning blir det därför en redogörelse för hur ert arbete bidragit till Agenda 2030.

Samhällsutmaningarna avser de som är identifierade i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030. Det vill säga demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.

Territoriellt perspektiv

I återrapporteringen ska ni redovisa hur olika territoriella perspektiv har beaktats. Det vill säga hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.

Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

Frågorna 3–6 är strukturerade enligt de fyra strategiska områdena i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030². För respektive strategiskt område finns också prioriteringar. De strategiska områdena och prioriteringarna framgår i tabellen nedan.

Strategiska områden	Prioriteringar
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer God samhällsplanering God tillgång till kommersiell och offentlig service
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi Tillvarata digitaliseringens möjligheter Ett gott näringslivsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning Tillgänglighet genom hållbara transportsystem

² Villkorsbeslut 2023:1.1.

Frågor att besvara – Återrapportering

1 Den regionala utvecklingsstrategin³

Beskriv genomgående i frågorna 1.1–1.3 eventuella utmaningar och framgångsfaktorer i genomförandet. Ange också vilka aktörer ni har samverkat med (kommuner, länsstyrelsen, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv).

1.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för genomförandet har bedrivits.⁴

Under året har det genomförts ett större arbete med uppdateringen av den regionala utvecklingsstrategin. I detta arbete har det skett möten med 60–70 olika aktörer i länet. Exempel på aktörer som besökts är länets kommuner, näringslivsfrämjande aktörer, olika organisationer inom civilsamhället och statliga myndigheter genom länsstyrelsens myndighetsnätverk. Länsstyrelsen har också medverkat att utifrån sina sakområden bidragit med fakta och texter. Region Västmanland (RV) har även gjort ett större arbete för att öka äldres och ungdomars involvering och har bland annat låtit ungdomar själva arbeta med insamling av information kring ungas perspektiv till uppdateringen av RUS.

Inom området folkhälsa har den "kraftsamling" för ökad hälsa som påbörjades 2022 fortsatt. Genom att kraftsamla kring ökad upplevd hälsa kan vi få till en förflyttning av samtliga delmål i RUS, där alla aktörer och verksamheter måste arbeta med sina respektive kärnområden. Kraftsamlingen är således inte en satsning kring folkhälsa enbart, kraftsamlingen är en satsning utifrån hela RUS. En framgångsfaktor i detta arbete är den starka lokala förankring varmed detta arbete genomförs.

1.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

De olika samhällsutmaningar som karakteriserar länet behandlas inom ramen för flera olika verksamheters arbete. Ofta är samverkan med andra aktörer en ledstjärna. Inom ramen för uppdateringen av den regionala utvecklingsstrategin har en hållbarhetsanalys genomförts. Den regionala utvecklingsstrategin har även diskuterats under den miljörevision som regelbundet genomförs av förvaltningens olika verksamheter. I båda

³ Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2.

⁴ Observera! Information om uppföljning och utvärdering av den regionala utvecklingsstrategin ska inte redovisas här. Den informationen redovisas i avsnitt 2 – Analys, uppföljning och utvärdering.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

dess sammanhang har synpunkter lämnats kring att tydligare behandla målkonflikter i
RUS och de olika dimensionerna av hållbart.

1.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin

Inom ramen för arbetet med uppdateringen av RUS har vikten av ett starkt territoriellt perspektiv framgått och vi har arbetat för att stärka dessa perspektiv i den remissversion som tagits fram. Vidare genomförs en regional systemanalys där de territoriella perspektiven belyses ytterligare. Under året har det även tagits fram en bostadsmarknadsanalys där skillnaden i förutsättningar för bostadsbyggandet i länet kopplat till tillgången av infrastruktur framkommer.

2 Analys, uppföljning och utvärdering⁵

Beskriv genomgående i frågorna 2.1–2.4 eventuella utmaningar och framgångsfaktorer i genomförandet. Ange också vilka aktörer ni har samverkat med (kommuner, länsstyrelsen, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv).

2.1 Beskriv de strategiskt viktigaste analyserna, uppföljningarna och utvärderingarna som har genomförts.

Fler analyser som ökar förståelsen för utvecklingen av länets näringsliv har genomförts, där kommunerna har tagit del av resultatet för deras kommun och för länet som helhet. Bland annat om nyföretagandet och överlevnadsgraden i dessa, om ägarskiftet i företag, om länets varuexport, om kompetensgapet i kommunerna och pendlingsmönster.

Ambitionen är att med dessa skapa en gemensam syn med relevant faktaunderlag, viktiga för prioriteringar och utgångslägen vid utvecklingsinsatser.

Vi har under året påbörjat en analys och relevansprövning av länets smarta specialiseringsområden. Detta är ett viktigt steg för att säkerställa att vi fortsätter att ligga i framkant och möter de aktuella behoven i länet och vårt uppdrag. Arbetet är också viktigt i relation till våra fyra gemensamma utmaningsområden som vi delar med de fem länen i Östra Mellansverige. Initialt visar analysen att regionen är fortsatt stark inom energi och industri och att det finns specialiseringsområden som är gemensamma för dessa två sektorer.

Region Västmanland har under året genomfört en analys av de lokala förutsättningarna för bostadsbyggande i Västmanlands län. Analysen har omfattat en analys av bostadsmarknaden på kommunal nivå över tid samt marknadsförutsättningarna för

⁵ Villkorsbeslut 2023:1.3, 1.4, 2.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Å2023-2905

bostadsproduktion. Analysen studerar värdet av Tobins Q på en låg geografisk nivå i hela länet både för småhus och bostadsrätter. Analysen visar också på sambandet mellan Tobins Q och tillgängligheten till arbetstillfällen. Analysen är ett planeringsunderlag för länets kommuner vid fysisk planering. Analysen genomfördes tillsammans med Länsstyrelsen i Västmanland.

Den regionala utvecklingsstrategins olika delmål följdes upp löpande under året, där huvudsaklig uppdatering av de olika nyckeltalen görs på regionens webbplats. Utöver den löpande uppföljningen producerades en kortare rapport som redovisar den översiktliga utvecklingen för strategins indikatorer. Vid den aktuella uppföljningen hade knappt hälften av indikatorerna utvecklats positivt.

Ett särskilt analysarbete gjordes med anledning av utbrottet av svinpest i länet i syfte att kartlägga berörda delar av näringslivet i området. I samband med denna gjordes även en enkätundersökning med ett antal företag i området, med hjälp av Almi.

Under 2022 genomförde Region Västmanland befolkningsundersökningen Liv och hälsa. Resultatet av undersökningen har under 2023 analyserats, trendrapporter har tagits fram och resultatet har analyserats på kommunnivå. Länets kommuner har under 2023 fått sina resultat och analyser och vi har haft dialoger i alla kommuner om respektive resultat, och utmaningar framåt. Under våren 2023 genomfördes befolkningsundersökningen Liv och hälsa ung, en undersökning där elever i årskurs 7 och 9 samt år 2 i gymnasiet deltar. Resultatet sammanställdes för länet innan sommaren och under hösten har resultat sammanställts och spridits till respektive kommun och deltagande skolor.

2.2 Beskriv hur ni säkerställer att arbetet med analys, uppföljning och utvärdering genomförs löpande, systematiskt och långsiktigt samt hur resultat och erfarenheter från det arbetet tas tillvara i det regionala utvecklingsarbetet.

Regionen genomför en årlig uppföljning av den regionala utvecklingsstrategins indikatorer och nyckeltal, vilket ger en inriktning för det framtida arbetet. Utöver denna görs löpande analyser som till exempel rör hälsoläget, bostadsmarknadens utveckling, näringsliv, sysselsättning och arbetslöshet samt kompetensförsörjning. Analyser görs i samverkan mellan analytiker på regionen och de tjänstemän som arbetar direkt med frågorna. Ambitionen är att åstadkomma ett faktabaserat och datadrivet arbetssätt som kan bidra till att olika insatser och åtgärder träffar rätt.

2.3 Beskriv hur samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga har integrerats i analyser, uppföljningar och utvärderingar.

Vid upphandling av analyser har det efterfrågats att leverantören ska påvisa hur hållbarhetsdimensionerna hanteras. Då möjligt och relevant har statistik uppdelat på kön, bakgrund och ålder efterfrågats i analyser.

2.4 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i analyser, uppföljningar och utvärderingar.

I bostadsmarkandsanalysen för Västmanlands så studerades hela Västmanland. Analysen studerar länet i rutor som är indelade efter SAMS. Dessa geografiska rutor täcker hela Västmanlands från stad till landsbygd. Under 2023 distribuerades en omfattande näringslivsanalys som togs fram i slutet av 2022, både digitalt och fysiskt till större och mindre kommuner. Varje kommun erbjöds en individuell analys och genomgång för att säkerställa att lokala behov och förutsättningar beaktades noggrant. Genom att tillgängliggöra informationen på digitala plattformar och genom fysiska möten blev den tillgänglig för tjänstemän och politiker i hela länet. Analysen som tar hänsyn till lokala förutsättningar och har använts i kommunerna och till uppdatering av RUS.

Uppföljningen av indikatorerna i den regionala utvecklingsstrategin presenteras där det är möjligt på lägre geografisk nivå än länsnivå. Antingen på kommunnivå eller sammanslagningar av kommuner för olika länsdelar. Utifrån behovet att kunna beskriva förutsättningarna i den del av länet som drabbades av svinpestutbrottet tog regionen fram statistikuppgifter som avsåg endast den zon som Jordbruksverket pekade ut.

3 Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd⁶

Beskriv genomgående i frågorna 3.1–3.3 eventuella utmaningar och framgångsfaktorer i genomförandet. Ange också vilka aktörer ni har samverkat med (kommuner, länsstyrelsen, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv).

3.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd har genomförts.

En överenskommelse om samverkan kring vuxnas psykiska ohälsa håller på att beslutas och utgör ett styrande dokument för kommuner och Region Västmanland, RV. Målet är att stödja aktörer som hanterar vuxnas psykiska ohälsa och att tydliggöra roller och ansvar. Överenskommelsen reglerar även samverkanens styrning, organisation och struktur i länet. Förvaltningen samordnar lokala ledningsgrupper för att öka kunskapen och nå målen i överenskommelsen. Under 2024 planeras ett projekt för att möta förslag från samsjuklighetsutredningen. Förslaget innebär att regionens hälso- och sjukvård får ansvar för all behandling av skadligt bruk och beroende från 2026. Adhd och autism diagnostiseras allt oftare, och Region Västmanland har infört en samverkansrutin för barn och unga. Rutinen tydliggör samverkan mellan förskola/skola och hälso- och sjukvård vid utredning och behandling. RV fortsätter att arbeta med att främja jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i Västmanland genom samverkan med kommuner. Under året presenterades befolkningsundersökningen Liv & hälsa vuxen som genomfördes 2022. Liv

⁶ Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

& hälsa ungdom genomfördes under februari 2023, vilken genomförs vart tredje år.
Resultatet sammanställs och presenteras bland annat för respektive kommun.

Tjänstemannanätverket för samhällsplanering har börjat hitta sina former där länets kommuner och länsstyrelsen är representerade. Nätverket samlas kring olika teman och syftet är att sprida kunskap om sakfrågor men också om varandras förutsättningar, likheter och skillnader. Västerås stad tar ett ökat kunskapsansvar och vill stötta de mindre kommunerna i frågor rörandes samhällsplanering.

Under 2023 publicerades en regional bostadsmarknadsanalys för Västmanlands län och ett arbete med en regional systemanalys har även inletts under året. Den väntas vara klar under 2024.

3.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Under året påbörjades en revidering av den regionala utvecklingsstrategin, RUS. Inför revideringsarbetet gjordes en hållbarhetsanalys av den innevarande RUS:en, vilket får en direkt påverkan på revideringsarbetet kopplat till de tre dimensionerna av hållbarhet. Hållbarhetssäkringen utgår från den metod som utvecklades i samband med att den senaste affärsplanen togs fram 2022. Alla underliggande styr- och uppföljningsdokument som RV ansvarar för utgår från RUS och därmed Agenda 2030.

Under 2022 inleddes en Kraftsamling kring mål 5 i RUS, Ökad upplevd hälsa. Genom att kraftsamla kring folkhälsa, kraftsamlar vi kring i princip samtliga mål i RUS. Regionala utvecklingsförvaltningen (RUF) har därför i uppdrag att leda arbetet med länets aktörer för förbättrat hälsoläge i befolkningen under innevarande planperiod (2023–2026). I arbetet tillsammans med en mängd aktörer i länet blev det tydligt att vi behöver göra nya saker på nya sätt. Likaså blev det tydligt att vi, utöver att vi har samma eller liknade utmaningar, också har olika förutsättningar att påverka och förändra. För regional utveckling blev det uppenbart att det behövs ett tydligare lokalt perspektiv, då detta skiljer sig åt i vårt läns olika delar. Genom en förstärkt lokal inblick, en regional överblick samt en global utblick kan vi som utvecklingsfaktor bidra in i tacklandet av dessa gemensamma utmaningar. För en mer fördjupad inblick, samt ett utforskande av arbetssätt för kommun och region i samverkan kring hälsofrämjande lokal samhällsutveckling leder RUF nu en aktionsforskningsinsats med forskare inom området. I insatsen testas arbetssätt för kommuner att genom sin ordinarie verksamhet involvera och engagera invånarna i samhällsutvecklingen, något som i sig främjar hälsa och stärker tillit och demokrati, en grundbult för ett livskraftigt och hållbart samhälle.

3.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd

Se rubrik 3.2

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Å2023-2905

3.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året För definition och exempel av prestationer se sidan 4.	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året För definitioner och exempel av effekter se sidan 4. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller en egen bedömning.	Mål Ange vilket eller vilka mål i den regionala utvecklingsstrategin, program för Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive territoriellt samarbete (Interreg) samt i förekommande fall omställningsplanen för Fonden för en rättvis omställning som insatsen ska bidra till.
Kvinnofridsatsning. 2021–2023 genomför SKR en särskild kvinnofridsatsning för att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Syftet med kvinnofridsatsningen är att stödja kommuner och regioner att bättra: • förebygga och tidigt upptäcka våld • stödja våldsutsatta och deras barn • verka för att våldsutövare ändrar beteende. Samarbete i länet mellan Region Västmanland, Länsstyrelsen och länets kommuner.	Kompetenshöjande insatser har genomförts i form av konferenser, utbildningar, nyhetsbrev. Fokus har varit att: -Utveckla kvinnofridsarbetet med fokus på hedersrelaterat våld och förtryck -Förebygga hedersrelaterat våld och förtryck genom att stärka och utveckla jämställdhetsarbetet i kommuner och regioner -Stärka kommuner och regioners arbete med jämställdhetsintegrering och samverkan mellan lokal, regional och nationell nivå kring lösningar på specifika jämställdhetsproblem utifrån de jämställdhetspolitiska målen.	Alla aktiviteter har bidragit till ökad kompetens hos berörda aktörer i länet. Ett aktivt arbete har genomförts för att synliggöra barnets behov. Ett påbörjat arbete med systematisk uppföljning har bidragit till att förvaltningen har startat ett regionalt nätverk för individbaserad systematisk uppföljning.	Målet i RUS som kvinnofridsatsningen kopplar an mot är Välmående Västmanland.
Yrkesresan. En nationell satsning med ett regionalt genomförande för lokal kompetens. Yrkesresan är ett samarbete mellan SKR, Socialstyrelsen och förvaltningen via Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS). Idag har nästan 95 % av alla kommuner valt att ansluta sig till Yrkesresan. I Västmanland deltar nio av tio kommuner. Under en sjuårsperiod, 2021–2028, lanseras fem yrkesresor inom olika områden som alla ska bidra till en kunskapsbaserad, jämställd och jämlik socialtjänst i hela landet.	Yrkesresan är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling för socialtjänstens medarbetare med fokus på att stärka kompetens och yrkesstolthet för både medarbetare och chefer inom socialtjänsten genom att erbjuda bästa tillgängliga kunskap på ett samlat och pedagogiskt sätt. Fem yrkesresor lanseras under perioden: •Barn och unga, myndighetsutövning. •Funktionshinder, utförarverksamheter. •Missbruk och beroende, myndighetsutövning •Äldreomsorg, utförarverksamheter.	Yrkesresan barn och unga påbörjades under 2022 och har bidragit till ökad kompetens för berörda aktörer i länet. Kommande yrkesresa inom funktionshinderområdets utförarverksamhet är under uppstart.	Målet i RUS som Yrkesresan kopplar an mot är Välmående Västmanland.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

	•Funktionshinder, myndighetsutövning.		
Destination Jobb är ett EU medfinansierat projekt som pågår mellan 2023–2026 där privata och offentliga företag och organisationer samarbetar. Projektet kommer träffa drygt 2000 unika ungdomar och unga vuxna i syfte att stärka kompetensförsörjningen i länet. Projektet leds av företaget Competence.	Under hösten har Verksamhet folkhälsa genomfört ett antal föreläsningar för elever i årskurs 8 på totalt fem skolor inom projektet Destination jobb. Föreläsningen har handlat om psykisk hälsa, ungas mående, framtidstro, hjärnan och tips och verktyg på vad man själv kan göra för att må bättre och hur man kan stötta när andra mår dåligt.	Ökad förmåga hos deltagarna att hantera livet och verktyg för självhjälp vid motgångar.	Mål i den regionala utvecklingsstrategin om ökad upplevd hälsa, samt mål i regionplanen om att barn och ungas psykiska mående ska öka.

4 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling⁷

Beskriv genomgående i frågorna 4.1–4.3 eventuella utmaningar och framgångsfaktorer i genomförandet. Ange också vilka aktörer ni har samverkat med (kommuner, länsstyrelsen, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv).

4.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom kompetensförsörjning och kompetensutveckling har genomförts.

Region Västmanland har under året fortsatt arbetat med de utvecklingsområden och mål som framgår av *Kompetensplan Västmanland 2030 - för en hållbar och inkluderande kompetensförsörjning*, samt utifrån regionens förtydligande uppdrag att arbeta med kompetensförsörjning enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. Kompetensplan Västmanland 2030 (KPV) är en länsgemensam plan för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling, med utgångspunkt ur RUS.

Några av framgångsfaktorerna i det strategiska arbetet är de strategiska forum som nu är etablerade. Under 2023 har en politisk samverkansgrupp initierats, med fokus på kompetensförsörjningsfrågor. Gruppen består av representanter från Region Västmanland och länets samtliga kommuner. Västmanlands Kompetensråd, ett annat viktigt forum som etablerades redan vid regionbildningen, är ett rådgivande nätverk vars syfte är att uppnå bättre resultat och resursutnyttjande inom det regionala kompetensförsörjningsarbetet och matchning på arbetsmarknaden. Rådet består av aktörer från utbildnings-, arbetsgivar- och arbetstagersidan samt myndigheter och intresseorganisationer. Nedan redovisas det arbete som bedrivits i dessa två forum.

Under året har workshops genomförts med Västmanlands kompetensråd utifrån Kompetensplanens tre övergripande utvecklingsområden: *Matcha och bygga kompetens*,

⁷ Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Samverkan för framtidens arbetsmarknad samt *Strategisk kompetensförsörjning*. Utifrån dessa workshops har tre utmaningar särskilt identifierats. Det första området är *grupper utanför arbetsmarknaden som har språkutmaningar*. Som ett resultat från den dialogen har en projektansökan utarbetats med syfte driva ett projekt med stöd från Europeiska Socialfonden. Projektansökan var ett gemensamt arbete med deltagare från flertalet kommuner samt Arbetsförmedlingen. Utmaningen behöver dels arbetas med utifrån strukturer, vilket nämnda projektansökan fokuserar på, dels genom insatser för individer och för arbetsgivare.

De andra två områden som identifierats av Västmanlands Kompetensråd är *samverkan kring identifiering av kompetensbehov* och *samverkan mellan skola och arbetsliv*. Frågor som kartläggning av och förmåga att identifiera kompetensbehov samt kommunicera dessa, vägledning och utveckla kapacitet och samverkan för handledning och praktik. Ett resultat av rådets arbete är de tre nämnda prioriteringarna vilka under 2024 kommer återkomma som tematiska områden för rådet att arbeta vidare med. Erfarenhetsutbyte mellan kompetensrådet och den nyinrättade politiska samverkansgruppen har också identifierats som en kommande viktig insats för att stärka och förankra kompetensförsörjningsarbetet i länet.

Den politiska samverkansgruppens syfte är att vara ett forum för lärande och erfarenhetsutbyte mellan länets kommuner och mellan kommunerna och Regionen, en arena för dialog och förankring för viktiga gränsöverskridande frågor som rör kompetensförsörjning. Under året har tre forum ägt rum. Teman som diskuterats vid dessa tillfällen har varit *Kompetensplan Västmanland, aktuellt i länet ur ett kompetensförsörjnings- och arbetsmarknadsperspektiv* (medverkande: arbetsförmedlingen och Svenskt Näringsliv) samt *Samverkan kring utbildning* (forskning med privat- och offentlig sektor, samt information och diskussion om de europeiska strukturfonderna). En årsplan för 2024 finns framtagen där deltagarna i samverkansgruppen tillsammans fått identifiera utmaningar att fördjupa sig i under nästa år.

Övrig strategisk samverkan

För att insatser med de grupper som står utanför arbetsmarknaden, särskilt med fokus på språksvaga, ska bli framgångsrik krävs närmare samverkan med bland annat Arbetsförmedlingen. Förutom Arbetsförmedlingens *medverkan* i Västmanlands kompetensråd har Regionen även initierat en regelbunden *samverkan* med Arbetsförmedlingen.

En bättre matchning (EBM) är ett storregionalt samarbete inom Mälardalsrådet där nio regioner arbetar gemensamt för att möta utmaningar kopplat till kompetensförsörjning inom olika branscher. Under året har samverkan inom EBM fokuserat på två utmaningar varav en är kompetensförsörjning inom samhällsbyggare med fokus på järnvägs-utbildningar. En kartläggning av strukturella hinder för järnvägens kompetensförsörjning har tagits fram och flera seminarier med relevanta aktörer har genomförts.

Den andra utmaningen som identifierats är bristen på behöriga lärare. En seminarieserie med fokus på stärkt lärarförsörjning har genomförts tillsammans med kommuner,

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

regioner, lärosäten och andra intressenter. Detta resulterade i ett kunskapsunderlag där framgångsfaktorer för stärkt lärarbehörighet beskrivs. Genom EBM:s arbete har frågan om lärarförsörjningen i Västmanland aktualiserats och en tätare samverkan mellan kommunerna i länet har inletts. Dessutom har samverkan med Mälardalens kompetenscentrum för lärande med fokus på kompletterande insatser för obehörig pedagogisk personal påbörjats.

Som stöd i det regionala kompetensförsörjningsarbetet sker kontinuerligt samarbete med de andra regionerna i Östra Mellansverige. Här genomförs också arbete rörande ESF+ kring projektmobilisering och medverkande i beredningsgrupp.

För att stärka företagsfrämjande aktörer samt små och medelstora företags förmåga att arbeta med strategisk kompetensförsörjning har en projektansökan utarbetats och prioriterats av ERUF. Projektet kommer starta under 2024 och drivs i samverkan med ALMI Mälardalen och IUC Industrihubb i Örebro län.

Planering och dimensionering av gymnasial utbildning

Region Västmanland har efter önskemål från länets kommuner anordnat ett dialogmöte för att fördjupa och sprida kunskap kring reformen om planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Ett digitalt utbildningstillfälle samt ett fysiskt dialogmöte där även SKR medverkade har genomförts.

I Skolverkets planeringsunderlag framgår utmaningar med obalans på arbetsmarknaden och lågt söktryck till flera av länets utbildningar. Utifrån dessa utmaningar har ett arbete påbörjats med att se över former för regionala branschdialoger.

Samverkan med kommuner och övriga aktörer

Region Västmanland är sammankallande till flera olika nätverk; Ett nätverk för kommunala rektorer inom vuxenutbildningen, ett nätverk för kommunala skolchefer samt ett nystartat nätverk för verksamhetschefer inom den kommunala gymnasieskolan.

Samverkan sker även inom två yrkesråd. Utöver Region Västmanland medverkar också bland annat kommunala företrädare, arbetsgivare, Teknikcollege, Yrkehögskolan Mälardalen (YHM), samordningsförbunden i Västmanland och Arbetsförmedlingen.

Utöver ovan nämnda nätverk sker regelbunden dialog med andra aktörer så som exempelvis Electrification hub, Järnvägsklustret, Byggföretagen och Handelskammaren. Regionen deltar även i regionala styrgrupper för Vård och omsorgscollege samt Teknikcollege.

Utmaningar och medskick

En strukturerad dialog om faktiska kompetensbehov på arbetsmarknaden behöver genomföras regelbundet. Samverkan är nödvändig av flera anledningar: Regionen ska kunna göra bedömningar av länets kompetensbehov, kunna lämna bedömningar om

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

kompetensbehov till relevanta aktörer såsom Myndigheten för yrkeshögskolan och Skolverket och regionala vuxenutbildningen. Regionen ska även göra väl avvägda prioriteringar som utgår från fakta och analys, som kan ligga till grund för framtida insatser för att motverka obalans på arbetsmarknaden. En förutsättning för detta arbete är att enskilda företag och organisationer genom sina branschsammanlutningar har förmågan att identifiera och kommunicera sina reella kompetensbehov på ett mer likvärdigt sätt. Regionen bedömer att detta är ett område som behöver förstärkas hos branscherna, framför allt på länsnivå.

Att göra bedömningar av länets kompetensbehov är en uppgift som alla landets regionorganisationer är ålagda. Eftersom förutsättningarna och kapaciteten ser olika ut är det av yttersta vikt att regionerna ges förutsättningar att samarbeta och dra lärdom från varandra. Detta gäller inte minst kring området analyser och prognoser. Därav är det viktigt att Tillväxtverket fortsatt håller samman och stöttar regionerna i detta arbete.

Med bakgrund av den rådande lågkonjunkturen och det alltjämt växande behovet kring kompetensförsörjning framhåller Regionen att arbetet med och resurserna för det regionala kompetensförsörjningsuppdraget fortsatt behöver förstärkas.

4.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Västmanlands kompetensplan tar hänsyn till de hållbarhetsperspektiv som genomsyrar Västmanlands regionala utvecklingsstrategi 2030. Samtliga tre dimensioner har bäring på kompetensförsörjningsområdet. Under året har vi följt Myndigheten för yrkeshögskolans ESF-förstudier för utveckling av lärcentra, där Västmanland deltagit som referens län.

För att nå ökad integrering av kompetensförsörjning kopplat till andra områden har intern samverkan med andra samhälls- och utvecklingsområden etablerats under året. Det bidrar till att i högre grad främja hållbarhetens samtliga dimensioner. Genom en tätare intern samverkan kan kompetensförsörjningsinsatser för den gröna omställningen tydligare synliggöras. Ett annat exempel på intern samverkan som startats under 2023 är för målgruppen barn och unga, där vägledningsfrågor samt insatser som bidrar till ökad framtidstro hos länets unga i högre grad möjliggörs.

En ytterligare aspekt av de centrala samhällsutmaningarna är demografin, vilket beskrivs under avsnitt 5.2.

4.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Under året har det territoriella perspektivet varit högst aktuellt och angeläget kopplat till dialoger om utbildningsplanering. Främst i samband med den nya reformen för planering

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Å2023-2905

och dimensionering för gymnasial utbildning. Kommunerna i Västmanland har både utifrån tidigare samverkanskulturer och utmaningar med infrastrukturen valt att samverka kring utbildning i olika konstellationer. Även länets infrastruktur och pendlingsmöjligheter påverkar kommunernas dialoger kring vilka som kan vara aktuella att teckna primära- och sekundära samverkansavtal med.

För att ge hela länet reell tillgång till ett brett utbud av såväl utbildning som arbete har infrastruktur identifierats av Regionen som en viktig faktor där fortsatt arbete kommer att ske under 2024, bland annat som ett fokusområde inom den politiska samverkansgruppen. Dessutom bidrar Regionen i arbetet med att stärka samhällsbyggare med fokus järnväg genom järnvägsklustret och andra aktörer.

4.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året För definition och exempel av prestationer se sidan 4.	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året För definitioner och exempel av effekter se sidan 4. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller en egen bedömning.	Mål Ange vilket eller vilka mål i den regionala utvecklingsstrategin, program för Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) samt i förekommande fall omställningsplanen för Fonden för en rättvis omställning som insatsen ska bidra till.
#Vägled kompetens - vägledning för framtidens arbetsmarknad i Östa Mellansverige (ÖMS). I projektet har fem regioner i ÖMS samverkat för att kompetens-utveckla framför allt kommunal och regionalt anställd personal. Projektets övergripande mål var att öka kunskaper och stärka förutsättningar för framtida kompetensförsörjning genom att genomföra kompetens-utvecklingsinsatser för anställda vilka ansvarar för eller arbetar med vägledning inom utbildnings- och arbetsmarknadsområdet. Projektet avslutades i mars i år. (ESF)	- 47 unika utbildningsinsatser fördelat på 82 utbildningstillfällen och sammanlagt deltog 937 kvinnor och 292 män från de sammanlagt 63 samverkansparterna som deltog i projektet. - Fem digitala större träffar som gick under namnet "Mötesplatser". Teman som "Att vägleda människor under kris", "Validering och branschvalidering", "Samverkan mellan Vux/SFI och arbetsliv" samt "Sociala företag ger en inkluderande arbetsmarknad".	Utvärdering: - Bättre förutsättningar för matchning på arbetsmarknaden - Ökad samverkan mellan arbetslivets företrädare och kommunernas olika verksamheter. - Stärkt samverkan mellan civilsamhället genom att folkhögskolan och studieförbund inkluderats i arbetet. - ökad kunskap om vilka funktioner och verksamheter som faktiskt behöver involveras i vägledningsfrågan. - Synliggjort vikten av relevant och tillgängligt underlag som beskriver arbetsmarknaden och dess behov för vägledningen.	RUS: Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväx, mål 17 öka andelen elever som fullföljer sina studier, på sikt mål 19 öka andelen sysselsatta samt mål 18 fler företag och organisationer hittar rätt kompetens.
REACT-EU Industrilyft Reactutlysning för att komma i kapp med utbildningsskulden efter pandemin.	Tagit fram och genomfört utbildningsinsatser för personer som är anställda inom industrin. Sammanlagt deltog 1 581 unika	Utvärdering: - 85 % anser att de fått information om hur de kan arbeta med kompetenshöjande	RUS: Ett nyskapande Västmanland och delmål 18 Öka andelen företag och organisationer som upplever att

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Å2023-2905

Region Västmanland var projektägare. (ESF, PO1)	deltagare, varav 25 % kvinnor och 75 % män. Över 19 000 utbildningstimmar har genomförts inom ett 100-tal olika utbildningsinsatser. Utbildningarna har varit anpassade utifrån det enskilda företags specifika behov, samtidigt som de varit baserade på den kompetens som efterfrågas för att kunna stärka industrin som helhet.	insatser på sikt för att öka det livslånga lärandet. -Vidare anser 85 % att de fått ökad kunskap i hur de kan kompetensutveckla sin personal	de har lätt att hitta rätt kompetens.
Validering i ÖMS Ett samverkansprojekt mellan regionorganisationerna i Östra Mellansverige. 2024 som bl a ska ge förutsättningar för olika organisationer att långsiktigt ta roll i validering i det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Projektet pågår november 2022 till november. Validering bedöms som en underutnyttjad resurs inom kompetensförsörjningen, enligt valideringsdelegationen och tidigare ESF projektet Valideringslyft som leddes av Myndigheten för yrkes-högskolan. (Tillväxtverket och anslag 1:1)	-Kunskaphöjande insatser för olika intressenter inom projektets målgrupper, bl.a. rektorer inom Komvux, studie-och yrkesvägledare, yrkeslärare inom den kommunala vuxen-utbildningen och representanter från arbetsmarknadens parter. -Startat ett nätverk för olika professioner som jobbar med kompetensförsörjning inom vård och omsorg - Startat en i Västmanland länsövergripande samverkans-grupp för validering inom Komvux. Projektet har tagit fram två förstudier; en samhällsekonomisk analys av vinster med validering samt en förstudie om gamifiering av praktisk validering inom vård och omsorg. - Flera informationsinsatser har också utförts inom målgruppen för branscher.	Egen bedömning: -Målgrupper i projektet har ökad kunskap om vad validering är och innebär, samt hur de kan möjliggöra hållbara strukturer för detta. Detta gör att de kan agera utifrån in kunskap för att sedan själva driva validerings-frågan vidare i sina organisationer. -Nya arenor till samverkan ger en effekt att nya eller befintliga strukturer för kompetens-försörjning utvecklas och validering möjliggörs i större utsträckning.	RUS: Ett nyskapande Västmanland, delmål 18 Öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens.
KOD-projektet (ESF) 202301-202412 Projektets övergripande mål är att öka kunskaper genom att genomföra kompetens-utvecklingsinsatser kopplat till de förändringar och kompetenskrav som digitalisering innebär för anställda inom kommunala förvaltningar. Projektets idé kommer ifrån socialchefsnätverk men även förvaltningar ansvariga för vård- och omsorg samt utbildning deltar. Totalt är det 12 förvaltningar i åtta av länets kommuner.	-Upphandlat utbildningar för 7,7 miljoner kronor och påbörjat utbildningsinsatser. Under året har vi genomfört 179 utbildningstimmar kopplat till seminarier och ledarskapsutbildningar. Alla förvaltningar har påbörjat planeringar och en förvaltning har genomfört en utbildning under året. Detta arbete har följts upp av projektledningen både individuellt med varje förvaltning men också i gemensamma träffar med alla kontaktpersoner. En god stämning och positiv känsla men det finns utmaningar att kunna frigöra tid för utbildning i de slimmade organisationer som kommunerna har.	Egen bedömning: -ökad förståelse om digitaliseringens påverkan och möjligheter på de olika arbetsplatserna och individernas behov av att utbildas för effektivare arbetsdagar, ökad säkerhet och ökad digital jämställdhet.	RUS: Ett nyskapande Västmanland, delmål 18 Öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens. Men även de övergripande målen i RUS kopplat till digitalisering. Att stärka individernas ställning på arbetsmarknaden är också en del av den Europeiska sammanhållningspolitiken.

5 Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande ⁸

Beskriv genomgående i frågorna 5.1–5.3 eventuella utmaningar och framgångsfaktorer i genomförandet. Ange också vilka aktörer ni har samverkat med (kommuner, länsstyrelsen, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv).

5.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande har genomförts.

Affärsplan Västmanland 2030 (APV) är en länsgemensam plan för näringslivsutveckling, hållbar utveckling och smart specialisering och är en konkretisering av den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Med APV som grund leder Region Västmanland (RV) det strategiska utvecklingsarbetet och gör nödvändiga prioriteringar och satsningar. Arbetet med att skapa en aktörsövergripande, strategisk samsyn och framdrift inom ramen för APV har fortskridit under året. Arbetet har skett i flera led och genom olika typer av insatser och aktiviteter. Exempel på detta är:

- Ledarforum Affärsplan Västmanland

Forumet leds och sammankallas av RV där verksamhetsledare från innovations- och företagsfrämjande aktörer, universitet och näringslivscheferna från kommunerna samlas i ett gemensamt nätverk med syfte att öka kunskapen om för länet viktiga satsningar och genomföra strategiska insatser inom ramen för APV. Detta har resulterat i ett tätare dialog mellan offentliga organisationer, akademi och de företagsfrämjande aktörerna samt bättre nyttjande av pågående insatser/ projekt av fler aktörer och dess olika målgrupper.

- Dialogmöten

RV bjuder in till enskilda och flerpartsdialoger med aktörer från innovations- och företagsfrämjande organisationer, kommuner, universitet och övriga intresseorganisationer för att skapa framdrift i strategiskt viktiga frågor samt initiera nya projekt och insatser. Detta arbete är långsiktigt och bäddar för bättre relationer och fler samarbeten. Konkreta resultat vi kunnat se från dessa dialogmöten under året är nya projekt och fokusområden. Exempel på länsövergripande insatser under året, som startats upp med olika intressenter och med RV som samordnare är ett bättre företagsklimat i hela länet och ett för samordnat etableringsarbete (se tabell).

- Utveckling av innovationsstödsystemet

⁸ Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Baserat på en översyn av alla innovationsfrämjande aktörer i Västmanlands och Sörmlands län finns en uttalad ambition att i nära samarbete mellan de två länen, och med det gemensamma lärosätet Mälardalens Universitet (MDU), skapa Sveriges vassaste innovationsstödsystem. Givetvis sker utvecklingen också tillsammans med övriga län i Östra Mellansverige. En större tydlighet i rollfördelning mellan olika aktörer ska utvecklas. Flera olika starka utvecklingsmiljöer och klusterbildningar har tillkommit de senaste åren, med nära koppling till MDU och engagemang från näringslivet. Ett arbete med att utveckla tydligare synergier mellan dessa har påbörjats.

Översynen visade på svagheter i Create Business Incubators (Create) ägarstruktur och RV förvärvade därför 25% av aktierna i inkubatorn. MDU har etablerat ett holdingbolag vilket skapat en funktion som kommer att vara viktig i länets innovations-stödsystem. Planering pågår i samarbete med MDU, Region Sörmland, Västerås stad och Eskilstuna kommun kring att genomföra nästa steg i ägarbild och styrning av inkubatorn. Arbetet har tagit längre tid än planerat beroende på de nya tolkningarna av statsstödsreglerna som innovationsfrämjande aktörer har att förhålla sig till.

- Smart Specialisering

Under året har RV aktivt stärkt samarbetet inom innovationssystemen för automation, energi, järnväg och livsmedel genom att månadsvis samla nyckelaktörer inom dessa för att gemensamt diskutera och lösa utmaningar. Exempel är frågor om statsstöd, kompetensförsörjning, projektmedel och internationella relationer. Det nära samarbetet har resulterat i en effektivare hantering av våra utmaningar och nya lösningar för hållbar utveckling och tillväxt inom våra viktiga områden.

RV har fortsatt sin strategiska och finansiella satsning för att aktivt stödja utvecklingen av Automation Region (AR) till att bli den ledande organisationen inom automations- och robotteknik, som fokuserar på att främja innovation och tillväxt. Genom samarbete mellan företag, akademiska institutioner och myndigheter, stärker AR industrin och möjliggör en hållbar framtid genom smart teknik och automation både regionalt, nationellt och internationellt. AR är inne på sin sista fas inom Vinnovas Vinnväxt program.

RV har under året förstärkt det regionala arbetet inom livsmedelsområdet. Regionen finansiera tillsammans Länsstyrelsen och regionalt näringsliv Agro Västmanland som är en nod inom Agro Öst. Regionen har också deltagit i Länsstyrelsens arbete med länets livsmedelsstrategi.

- Utveckling av länets besöksnäring

RV har initierat en samordningsprocess tillsammans med länets kommuner. Syftet är att prioritera och samordna gemensamma insatser för utveckling av en hållbar och framgångsrik besöksnäring. Arbetet fördjupas under 2024.

Genom att samla länets turismverksamheter (företag) kring ett gemensamt löfte "Smarta sätt" vill vi långsiktigt främja en framgångsrik och hållbar besöksnäring. Ett löfte som innebär att tillsammans utveckla verksamheterna och destinationen utifrån ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Vi stöttar här också länets turismverksamheter konkret i

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

bättre gästupplevelser och en hållbar utveckling genom den nationella metoden Swedish Welcome, vilket stärker företagen inom samtliga tre hållbarhetsdimensioner och deras bidrag till Agenda 2030.

RV medverkar i andra nationella och regionala nätverk och organisationer, till exempel i styrelsen för Ekomuseum Bergslagen, Naturturismföretagen och Swedish Welcome. RV samordnar även länets ledhuvudmän (i huvudsak kommuner) och ansvarar för den samlade kommunikationen av Trails of Västmanland med resultat att både förbättra och lyfta utvalda leder i länet. Här pågår också ett utvecklingsarbete (se tabell 9.2)

5.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

En av de centrala samhällsutmaningarna är demografin, där vi ser förändringar i befolkningsstrukturen som påverkar arbetsmarknaden och behovet av välfärdstjänster. För att möta detta har vi arbetat med att utveckla utbildningssystemet genom till exempel *Kompetensrådet* (se kap 11.2), främja inkludering och integration exempelvis genom *Validering i ÖMS* (se kap 11.5) samt stödja arbetsmarknadsåtgärder för att möta de nya kraven på arbetskraften, exempelvis *Electrification Hub* (se kap 9.2) och *React EU Industrilyft* (se kap 11.5) och *Kompetensutveckling och digitala arbetssätt* (se kap 4.4).

Globaliseringen fortsätter att öppna upp möjligheter för ökad internationell handel och samarbete, men den har också medfört utmaningar för regionala ekonomier och ett exportberoende län som Västmanland. Vi har främjat innovation och export för att stärka vår region i den globala ekonomin och samtidigt säkerställt att arbetet sker med hänsyn till miljö och social rättvisa, till exempel genom *Exportcheckar* (se kap 10.5), *Create* (se kap 12.2), projektet *East Central Sweden 3* samt *Electrification Hub* (se kap 9). Resultatet av långsiktigt exportfrämjande syns i bland annat fler exporterade företag.

Miljö och klimat är en central dimension av hållbar utveckling, och vi har aktivt arbetat med att minska vår påverkan på miljön genom att främja hållbara transportlösningar i den *Regional exportsamverkan (RES)*, energieffektivitet och resurshantering genom exempelvis *Finnslätten Cirkulär ekonomi* (se kap 9). Vi har också investerat i övergången till förnybar energi och stött initiativ för att minska koldioxidutsläppen i flera projekt, till exempel genom *Electrification Hub* (se kap 9.3) och *Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige* (se kap 9.3).

För att främja socioekonomisk sammanhållning har vi strävat efter att minska klyftor och skapa en rättvis fördelning av resurser och möjligheter inom länet, bland annat genom att inkludera territoriella perspektiv i företagsstöden. Exempel på detta är *Marknadsföringsstödet* (se kap 10.2) samt i de nya länsövergripande insatserna kring *förbättrat företagsklimat och etablering & investering* (se kap 12.5) och *Företagsjouren* (se kap 12.4). Resultatet är att företagsstöden når större målgrupp utanför Västerås och till en bredare målgrupp än tidigare.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Teknisk utveckling är en drivande kraft bakom förändringar i samhället och vi har främjat digitalisering och innovation för att stärka regionens konkurrenskraft och samtidigt säkerställa att teknikutvecklingen används på ett hållbart sätt genom till exempel *AI Sweden Mittnod* (se kap 12.5), *Create* (se kap 12.2), *Automation Region* (se ovan) samt bildandet av holdingbolag på Mälardalens Universitet.

I APV identifierar och prioriterar vi samhällsutmaningar och formulerar insatser för att möta dem. Träffpunkt Hållbarhet, arrangerad av RV fem gånger under 2023, samlar tjänstemän från företags- och innovationsfrämjande aktörer samt kommunerna. Syftet är att diskutera hållbarhetsfrågor inom näringslivsutvecklingen i länet samt inspireras och dela konkreta exempel på hur vi tillsammans kan främja hållbarhet som en drivkraft. Resultatet visar på fortsatt hög aktivitet i forumet, där relationer stärks och utvecklas mellan aktörerna. Forumet används även för att initiera nya projekt och som en kompetenshöjande åtgärd, vilket enligt aktörerna uttrycker vara viktigt för hållbarhetsarbetet och nätverksvärdet.

5.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande.

Starkt engagemang i näringslivscheffsnätverket

RV leder ett nätverk med samtliga näringslivschefer från länet som samlats flera gånger under 2023. Nätverket fokuserar på kommunernas unika behov och förutsättningar samtidigt som strategiska dialoger med mål att stärka hela länet förs. Nätverket resulterar i en närmre relation mellan kommunerna men stärker även relationen mellan RV och länets kommuner. RV tar ytterligare steg i det regionala ledarskapet genom att facilitera detta nätverk.

Lokal ekonomi och service på landsbygden

Coompanion drev ett projekt om lokalekonomiska analyser som bland annat uppmuntrat till ökad samverkan och utveckling lokalt för att möta framtidens utmaningar och behov samt stärkt de lokala näringsidkare som arbetar med handel och kommersiell service och i flera bygder. *Flera bygder* har nu utvecklat en gemensam målbild kring framtida insatser samt i någon mån angående service.

Ny satsning landsbygdsutveckling

Inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin finns ett regionalt serviceprogram framtaget, som bidrar till att skapa miljöer i hela länet där det är attraktivt att bo, arbeta, driva företag och besöka. För att nå hållbara strukturförändringar genomförs arbetet i samverkan mellan olika ansvariga aktörer och samordnas av RV. Under 2023 ansökte och beviljades RV ett treårigt projekt för landsbygdsutveckling. Projektet syftar bland annat till att främja servicelösningar på landsbygden i Västmanlands län genom ett aktivt samarbete mellan regionala och lokala aktörer.

Afrikanska svinpesten kom till Västmanland

Under hösten konstaterades Sveriges första utbrott av afrikanska svinpesten, ett mycket stort område i fem kommuner, Fagersta, Norberg, Skinnskatteberg, Sala och Surahammar i

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

norra Västmanland (och två i Dalarna) blev avspärrat och restriktioner infördes. Restriktionerna har stor samhällspåverkan på invånare, företagare, bostadsutvecklingen, arbetsmarknaden, hälsa, myndighetsutövning, föreningsliv med mera. Påverkan och effekterna är svåra att ringa in. Exempel på RV:s insatser för att hantera krisen:

- Snabbt bilda en grupp med näringslivscheferna i kommunerna och i regelbundna träffar adresserat utmaningar. Även Länsstyrelsen har bjudits in.
- Genomfört undersökning med hjälp av Almi, för att förstå vilka och hur företag påverkas.
- Finansierat en särskild [Företagsjour](#) med expertis för målgruppens behov.
- Deltagit i möten med SKR, kommunchefer, KSO, RSO för att lyfta frågan om ersättning till de drabbade företagen.
- Deltagit i informationsmöten med myndigheter och andra möten bland annat med politiker och statssekreterare. Bland annat med Jordbruksverket och framfört åsikter om hur de ersättningar som tagits fram inte går att söka för många av de drabbade företagen.
- Deltagit i konsekvensanalyser, via Länsstyrelsen.

En svårighet i denna krissituation, när flera delar av samhället påverkas, är bristen på samordning och ansvarsfördelning. En annan är de ersättningar som införts av Jordbruksverket och som utgår från lag om djursjukdomar, men som ska ersätta företag som drabbats av restriktioner. Ersättningarna missar flera delar av näringslivet. Det är svårt att nå fram med förändringar då ansvarsfrågan är otydlig. Klimat och näringslivsdepartementet behöver ta (större) plats i frågan.

Finansiering för hela länet

Projekt som finansieras av RV ska förtydliga hur insatser ska nå ut till hela länet, vilket också följs upp. Det gäller även finansiering till Almi och Nyföretagarcentrum som nu har tillgång till arbetsplatser i länets alla kommuner för ökad tillgänglighet för företagare i hela länet och för nätverkande med kommunernas näringslivsavdelningar. Även företagsstöden har arbetat med att nå ut till företag i alla kommunerna (se mer under 10.2).

Affärskompetens – utbildningar till företag

Företag har visat intresse och deltagit i olika projekt som drivs av Affärskompetens. RV har under året etablerat kontakt och relation med Affärskompetens (ideell förening) för att förmedla erbjudanden och kontakter till alla kommuner i länet. Affärskompetens fokuserar på projekt och utbildningar för mindre företag utanför de större kommunerna, som vanligtvis är svårare att nå genom det vanliga företags- och innovationsfrämjande systemet.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Å2023-2905

5.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året För definition och exempel av prestationer se sidan 4.	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året För definitioner och exempel av effekter se sidan 4. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller en egen bedömning.	Mål Ange vilket eller vilka mål i den regionala utvecklingsstrategin , program för Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) samt i förekommande fall omställningsplanen för Fonden för en rättvis omställning som insatsen ska bidra till.
AI Sweden Mittnod Projektet hos Mdu ska öka förståelsen för och användningen av AI genom att etablera en AI Sweden nod i Västmanland och Sörmland. (Vinnova och anslag 1:1)	-80+ organisationer har tagit del av workshops och seminarier inom AI. -Ungdomar har fått information om utbildningar inom AI och kopplats ihop med företag.	Egen bedömning: -Privata och offentliga organisationer har ökad kunskap om AI och flera har påbörjat egen utveckling mha AI. -5 ungdomar utbildat sig i spetsprogram inom AI (utbildning och skarpa företagsuppdrag).	RUS: Ett tillgängligt Västmanland och delmål 14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan samt delmål 18 Öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens vid rekrytering.
Visual Lift Projektet hos Linköpings universitet ska lyfta den digitala visualiseringskunskapen och således stärka konkurrenskraften i små och medelstora företag i Östra Mellansverige, inkl Västmanland. (ERUF och anslag 1:1)	-630 företagsdeltagare har fått information, -25 företag har fått fördjupat stöd (under projektets 3 år)	Utvärdering (alla år): -88% av företagen upplever en ökad mognadsgrad med visualisering. -Omsättningen har ökat i företagen med 22%.	RUS: Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt, delmål 14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan ERUF: Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom innovativ och smartare ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet, Särskilt mål: 1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik
Smart Tillväxt Almi-projektet har drivits i sex år och avslutats 2023. Målet har varit att genom rådgivning ta tillvara, stödja samt utveckla regionens små och medelstora företag (SMF) med tillväxtpotential eller behov av förnyelse i Östra Mellansverige, inkl Västmanland. (ERUF och anslag 1:1)	-1600 företag har under projektets sex år deltagit i 5200 behovsanpassad rådgivnings-tjänster, varav ca 30% kvinnor (mäts tyvärr inte fullt ut i fördjupade rådgivningar, utan bara seminarier.) -Varav 700 företag i Almi Mälardalen med 2100 tjänster. -Lärande mellan Almi bolag om testade arbetssätt. -Dialogmöten mellan Almi och aktörer som arbetar med styrkeområden samt Regionerna.	Utvärdering (alla år): -1500 nya anställda i medverkande företag. -Omsättningen har ökat i snitt med 19%. - 67% har bibehållen eller ökad lönsamhet. -30% av deltagande företag arbetar mer med internationalisering än tidigare.	RUS: Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt, delmål 19 Öka andelen sysselsatta och delmål 15 Öka antalet exporterande företag. ERUF: Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom innovativ och smartare ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet, Särskilt mål: 1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag,

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

		- Ökad kunskap om smart specialisering, hos Almi och delvis hos företagen. - Stärkt samverkan mellan Almi bolagen och med andra aktörer.	inbegripet genom produktiva investeringar
Förstudie etablering & investering Förstudien skall undersöka möjligheterna till ett samlat arbete i Västmanland gällande företagsetableringar och investeringar. RV driver denna. (ERUF och anslag 1:1)	I förstudien deltar samtliga tio kommunerna i länet samt även en del externa aktörer från det innovations- och företagsfrämjande systemet. Även kommunala och regionala politiker har samlats i aktiviteter. Cirka 25 personer har deltagit i olika kunskapshöjande aktiviteter (intervjuer, workshops).	Egen bedömning: -Ökad kunskap om och engagemang för sakfrågan hos målgruppen för förstudien, det vill säga näringslivsenheterna hos kommunerna samt kommunala och regionala politiker. -Ökad kunskap om sakfrågan och vilka förutsättningar som krävs hos målgruppen inom kommuner och region. -Kunskap om hur liknande satsningar runt om i Sverige organiserats och finansierats.	RUS: Ett nyskapande Västmanland genom delmål 16 Förbättrat företagsklimat. ERUF: Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom innovativ och smartare ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet, Särskilt mål: 1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar
Insats företagsklimat Det övergripande målet med insatsen är att länet kommer stå bättre rustat för ett systematiskt arbete att förbättra företagsklimatet. RV driver denna. (Övriga medel och anslag 1:1)	-I insatsen deltar samtliga tio kommunerna i länet samt även en del externa aktörer från och utanför länet. -Även kommunala och regionala politiker har samlats i aktiviteter. Cirka 75 personer deltagit i olika kunskapshöjande aktiviteter. (intervjuer, möten, konferens). -Enkät till företagare i länet.	Egen bedömning: -Ökad förståelse hos politik och tjänstepersoner om vad ett arbete med företagsklimat innefattar -Ringat in de viktiga styrkor, utmaningar och behov som finns i kommunernas arbete med näringslivsklimatet.	RUS: Ett nyskapande Västmanland genom delmål 16 Förbättrat företagsklimat.

6 Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet⁹

Beskriv genomgående i frågorna 6.1–6.3 eventuella utmaningar och framgångsfaktorer i genomförandet. Ange också vilka aktörer ni har samverkat med (kommuner, länsstyrelsen, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv).

6.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet har genomförts.

Strategiskt arbete inom tillgänglighet genom digital kommunikation

För att främja att digitalisering integreras i regionalt utvecklingsarbete har Region Västmanland varit delaktig i uppdraget *Regional digitaliseringskoordinator*. Uppdraget

⁹ Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

upphör vid årsskiftet 2023/2024. Nedan följer några exempel på insatser som genomförts under 2023.

- Nätverksträffar med länets kommuner för erfarenhetsutbyte inom digitalisering, omvärldsbevakning av det sker nationellt
- Region Västmanland har tillsammans med övriga regioner i Östra Mellansverige erbjudit kompetenshöjande insatser inom öppna data till de 52 kommunerna som finns i storregionen.
- En ERUF-ansökan om att kartlägga det innovationsfrämjande systemet behov av offentliga data lämnades in i september 2023 och planeras drivas tillsammans med Region Sörmland, Region Uppsala och Region Östergötland.
- Initiativtagare till projektet *Kompetensutveckling och digitala arbetssätt (KOD)*, se avsnitt 4.4.
- Under hösten 2023 planeras ett samverkansprojekt tillsammans med länet tio kommuner om att införa Ineras tjänst, *Säker digital kommunikation*.

En grundförutsättning för den digitala omställningen är att den digitala infrastrukturen finns på plats. När det gäller digital infrastruktur sker arbetet dels inom ramen för uppdraget regional bredbandskoordinator, dels via tillskott av egna medel. Tidigare har en aktivitetsplan som kontinuerligt uppdateras tagits fram och används i det strategiska arbetet. Samverkan sker med länets både privata och offentliga bredbandsaktörer, kommuner genom ett nätverk för bredbandsansvariga i resp. kommun, länsstyrelsen och politiken på nationell, regional och kommunal nivå. Regionen ingår förutom i det nationella nätverket för bredbandskoordinatorer även i ett nätverk, Bredbandssamverkan

Mellansverige. för bredbandskoordinatorerna i sju Mellansvenska regioner som samverkar i strategiska frågor. Arbetet med att främja utbyggnaden sker bland annat genom kartläggning, stöd till kommunerna, påverkansarbete, informationsinsatser samt inte minst genom arbetet med PTS-bredbandsstöd. Genom vår samverkan i Mellansverige effektiviseras arbetet och vi utnyttjar våra respektive styrkor bättre. Exempel på aktiviteter:

- En fördjupad kartläggning av länets kommuner för att få kunskap och förståelse för vilka utmaningar och möjligheter som finns i resp. kommun. Syftet är att ta fram ett arbetsmaterial som kan användas i det strategiska arbetet framöver. Materialet ska kontinuerligt uppdateras och ny information läggas till.
- Ett nyhetsbrev gällande digital infrastruktur har tagits fram inom ramen för Bredbandssamverkan Mellansverige. Syftet är att nå en bredare målgrupp än de som arbetar med dessa frågor dagligen.
- Ett uppdrag gällande att ta fram förutsättningar för ett eventuellt regionalt stöd har genomförts.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Strategiskt arbete inom tillgänglighet genom Transportsystemet

Med syftet att ge planeringsförutsättningar till kommande länsplan 2026–2037 har ett arbete med framtagande av en Regional systemanalys påbörjats. Systemanalysen ska beslutas politiskt under 2024. Fokus ligger på att öka tillgängligheten i Västmanland, där tillgänglighet avser både rörlighet, närhet och digital tillgänglighet. Genom att involvera länets kommuner är ambitionen att nå en väl förankrad systemanalys som har ett stort enat stöd. Förutom länsplanen är systemanalysen tänkt att ligga till grund för kommande revidering av Trafikförsörjningsprogram. Ytterligare ett syfte med systemanalysen är att fastslå vilka nationella åtgärder som länet gemensamt ska arbeta för genom ett enat påverkansarbete. Inom Mälardalsrådets, En Bättre Sits, har även under 2023 arbete pågått med den storregionala systemanalysen som syftar till att förbättra tillgängligheten i Stockholm-Mälardalsregionen genom att sju regioner enas kring nödvändiga infrastruktursatsningar. Genomförandet av länsplan 2022–2033 har pågått under året i nära samarbete med Trafikverket, dock mest i ett planeringsskede. Utdragna processer och resursbrister hos Trafikverket gör att Västmanland har få åtgärder i byggskede, vilket gör att medel i länsplanen inte förbrukas i önskvärd takt. Ett länsövergripande arbete som startat under våren är Fokus Järnväg som syftar till att förbättra möjligheterna till att resa och transportera med tåg. Region Västmanland vill stärka vårt påverkansarbete för att få fler och rätt infrastruktursatsningar på järnväg som gynnar tillgängligheten för Västmanland. Detta arbete görs i nära samarbete framför allt med Västerås stad.

- 6.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Samhällsutmaning och hållbar utveckling - Digital kommunikation

En väl utbyggd digital infrastruktur bidrar i allra högsta grad till att lösa de samhällsutmaningar som länet står inför. Nya möjligheter och ett förändrat arbetssätt

inom vård och omsorg, miljöeffektiva lösningar och inte minst möjligheten att hålla ihop territoriet skapas. Dessa tankar finns hela tiden med i arbetet med att främja bredbandsutbyggnaden.

Samhällsutmaning och hållbar utveckling - Transportsystemet

Länstransportplanen för Västmanlands län är ett av många viktiga verktyg för att möta de samhällsutmaningar som finns i Västmanland. Länstransportplanen ska bidra till ett hållbart transportsystem i Västmanlands län där samtliga dimensioner av hållbar utveckling av integrerats. De satsningar som finns utpekade i länstransportplanen utgår från de transportpolitiska målen och bedöms bidra till ett mer tillgängligt samhälle vilket möjliggör för samtliga invånare att kunna transportera sig mellan olika målpunkter i samhället. I länstransportplanen finns större satsningar på kollektivtrafik och åtgärder för ökad cykel vilket bedöms generellt leda till överflyttning från bil till mer hållbara transportalternativ vilket leder till ett mer transporteffektivt samhälle vilket i sin tur påverkar klimatet positivt. Samtliga åtgärder som genomförs har prövats enligt fyrstegsprincipen vilket innebär att åtgärderna har prövats förutsättningslöst och bidrar till målet om ett hållbart transportsystem. Åtgärderna bidrar till och skapar

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

förutsättningar för att kunna bo och verka i hela länet. I genomförande av länstransportplanen och andra infrastruktursatsningar är samverkan med Trafikverket och länets kommuner centralt.

6.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet.

Territoriella perspektiv - Digital kommunikation

Genom arbetet med den fördjupade kartläggningen av länets kommuner skapas en kunskap och förståelse för hela länet, landsbygder som städer. Mycket av arbetet är inriktat på hur infrastrukturen ska nå ut så långt som möjligt i geografin, inte minst genom arbetet med PTS-bredbandsstöd. Men även i tätbebyggda områden finns utmaningar när det gäller att nå alla, vilket måste adresseras.

Territoriella perspektiv - Transportsystemet

Det ska vara attraktivt att bo och leva i Västmanlands län. För att skapa möjligheter för människor att bo och leva i hela länet krävs det att investeringar i transportsystemet genomförs både i städer, tätorter och på landsbygderna. Investeringar genomförs både på vägnätet och järnvägsnätet och det är en bra geografisk spridning i länet. Åtgärder som pekats ut i länstransportplanen verkar för att skapa en ökad attraktivitet för ett hållbart resande både i städer och landsbygder. Den funktionella geografin gör att människor och varor rör sig över länsgränser. Därför är det viktigt med en god samverkan mellan regionerna för att kunna erbjuda människor goda förutsättningar att bo i ett län och arbeta i ett annat. I det länsövergripande arbetet så är Region Västmanlands delaktighet i Mälardalsrådets arbete med *En bättre sats* viktig för att verka för att fler satsningar sker på väg- och järnvägsnätet i Stockholm-Mälardalsregionen. Region Västmanland har också under året tagit fram en bostadsmarknadsanalys för att visa på sambanden mellan bostadsmarknad och infrastruktur. Studien visar att de satsningar som genomförs eller planeras har en positiv effekt på bostadsmarknaden, i hela länet. Bostadsmarknadsanalysen genomfördes i samverkan med länsstyrelsen.

6.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året För definition och exempel av prestationer se sidan 4.	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året För definitioner och exempel av effekter se sidan 4. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller en egen bedömning.	Mål Ange vilket eller vilka mål i den regionala utvecklingsstrategin, program för Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) samt i förekommande fall omställningsplanen för Fonden för en rättvis omställning som insatsen ska bidra till.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Öppna Mellansverige – en kompetenshöjande insats för fem regioner och 52 kommuner i Östra Mellansverige om öppna och delade data	11 seminarier under 2023. Mellan 33 till 136 deltagare/seminarier, medelvärde 65 deltagare	Ökad kunskap om nya datalagen, vanliga offentliga data som publiceras, hur publicering sker.	Insatsen bidrar till ERUF Politiskt mål 1: Ett smartare Europa och Särskilt mål 2 Säkra nyttan av digitalisering för invånare, företag och myndigheter.
Regional systemanalys för Västmanland – Strategiskt dokument som ska visa på Västmanlands inriktningar gällande transportinfrastruktur	Två workshops med Regionala utvecklingsnämnden och Kollektivtrafiknämnden. Deltagande på fyra Länsdelssamråd med politik och tjänstepersoner från länets kommuner.	Ökad förståelse för länets behov kopplat till tillgänglighet. Ökad kunskap inom infrastrukturområdet.	RUS: Bidra till målområdet Ett tillgängligt Västmanland, med mål 7 & 8.
Distansarbetets effekter	Enkätundersökning som riktades sig mot 88 kommuner och ett webinarium med cirka 90 deltagare inom Östra Mellansverige.	Ökad förståelse och kunskap kring distansarbetets effekter på kommunernas samhällsplanering. Studien visar på boende på platser som innan pandemin inte var aktuella.	RUS: Insatsen bidrar till Ett tillgängligt Västmanland och Ett välmående Västmanland delmål 2.
Bostadsmarknadsanalys	Studien resulterade i en rapport samt ett webinarium där resultatet presenterades.	Ökad förståelse och kunskap kring bostadsmarknaden i Västmanland samt relationen mellan marknadsförutsättningar för bostäder och infrastrukturinvesteringar.	RUS: Insatsen bidrar till Ett tillgängligt Västmanland och Ett välmående Västmanland delmål 2.
Fördjupad kartläggning av länets kommuner.	Ett kunskapsunderlag för resp. kommun som ska användas i det strategiska arbetet framåt för att främja utbyggnaden av digital infrastruktur.	Ökad förståelse för de utmaningar och möjligheter var och en av kommunerna står inför.	Insatsen bidrar till målen i den Nationella bredbandsstrategin. RUS: Insatsen bidrar till Ett tillgängligt Västmanland, delmål 9.

7. Jämställdhet ¹⁰

7.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av jämställdhet har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer

Projekt som Region Västmanlands medfinansierar med anslag 1:1 ska kunna redovisa på vilket sätt de bidrar till hållbar utveckling och där inkluderas jämställdhet. Det handlar oftast om hur insatserna i projektet ska nå både kvinnor och män, eller hur projektorganisationen är organiserad jämställt. Det kan också handla om digitaliseringens möjligheter att nå ut till fler grupper i samhället och användas på nya områden. Mer sällan ser vi projekt med huvudsyftet jämställdhet.

Strategiskt viktigt val att utveckla samarbete med Almi gällande företagsstöden har gjorts, för att kvinnoledda företag ska få ökad tillgång till offentliga medel (läs mer under 10.2).

¹⁰ Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Förutom samarbete med Almi har ett länsövergripande arbete med Nyföretagarcentrum varit viktig för att deras rådgivning ska nå både kvinnor och män samt utrikesfödda representativt för länet, trots att nyföretagande i länet (liksom i riket) minskat under 2023. Varannan klient är kvinna och var tredje är utrikesfödd.

7.2 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året För definition och exempel av prestationer se sidan 4.	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året För definitioner och exempel av effekter se sidan 4. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller en egen bedömning.	Mål Ange vilket eller vilka mål i den regionala utvecklingsstrategin, program för Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) samt i förekommande fall omställningsplanen för Fonden för en rättvis omställning som insatsen ska bidra till.
Hållbar framgång och tillväxt för besöksnäringen Syftet med Almi projektet under 2020–2023 var att skapa möjlighet till framgång och tillväxt för företag i besöksnäringen i Västmanland och Örebro län. Minst 30% av deltagarna skulle vara kvinnor och minst 75% skulle utveckla förmågor för att leda sina företag framgångsrikt. (Nationella regionalfonden och anslag 1:1)	- 117 av företagen, varav 72 st (62%) är kvinnoledda, har tagit del cirka 300 fördjupade affärsrådgivningstjänster. -- 98 genomförda hållbarhetsdialoger till företag. - Ett nytt nätverk för kvinnor har startats. - En ompaketerad rådgivning för företag i grupp, som når kvinnoledda företag, är framtaget och testat.	Uppföljning: -Projektet har hittat sätt att få med kvinnoledda företag (62%) i större utsträckning än vanligen i <i>rådgivningsprojekt</i> (även om besöksnäringen som bransch bidrar. Dessa sätt som kan överföras till andra branscher också). - Företagsledarna upplever att de har stärkt sitt ledarskap, sin förmåga att sätta mål och genomföra <i>hållbara</i> förändringar. - Stärkt samverkan mellan företagsledare.	RUS: - Ett tillgängligt Västmanland (många besöksnäringföretag finns på landsbygden och genom att främja hållbar tillväxt och företagande på landsbygden och skapas ett tillgängligt och attraktivt län). Bidrar även till ett nyskapande Västmanland och delmål 20, God ekonomisk utveckling. Eruf: insatsområdet Öka små och medelstora företags konkurrenskraft.

8 Integration¹¹

8.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av integration har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer.

¹¹ Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Västmanlands kompetensråd har definierat målgruppen *individer som står utanför arbetsmarknaden på grund av låga kunskaper i svenska språket*, som ett särskilt fokusområde. Projektidéer inom ESF+ och samverkansinitiativ har tagits fram under 2023 i dialog med Arbetsförmedlingen, länets kommuner samt bland annat inom nätverket för länets VUX-chefer. Arbetet fortsätter under 2024. Även länsstyrelsen har bjudits in att delta i detta arbete. Utbildningsinsatser för att främja ökad integration har genomförts inom ramen för *#vägled kompetens*. Områden som har berörts är: *Kulturella möten, kommunikation och värderingar, Mötet med svensk arbetsplatskultur, Nyanlända, skolgång och karriärvägar samt Migration, kulturella möten och psykisk hälsa*.

8.2 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året För definition och exempel av prestationer se sidan 4.	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året För definitioner och exempel av effekter se sidan 4. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller en egen bedömning.	Mål Ange vilket eller vilka mål i den regionala utvecklingsstrategin, program för Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) samt i förekommande fall omställningsplanen för Fonden för en rättvis omställning som insatsen ska bidra till.

Se även sista stycket under 7.1.

9 Miljö och klimat¹²

9.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av miljö och klimat har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer.

I Västmanland står marknadsproduktion av varor, transporter, el och fjärrvärme samt industri och processer för den största delen av koldioxidutsläppen. Samtliga projekt som vi finansierar ska klargöra hur de bidrar till bättre miljö. Många projekt har detta som sitt huvudsyfte och här har under året flera finansierade projekt avslutats och nya startats upp. De flesta bidrar, direkt eller indirekt, till att minska utsläppen inom de stora utsläppsområdena. Bland annat ett som ska främja användningen av förnybara energislag

¹² Villkorsbeslut 2023:1.1, 1.3, 2

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

och drivmedel inom tillverkningsindustri och tunga fordon där Biodriv Öst är projektägare. Ett annat projekt hjälper små och medelstora företag med energikartläggningar och stöd att genomföra insatser och affärsmässigt räkna på vinsterna. Där är Almi och Energikontoren involverade. Ytterligare ett exempel handlar om cirkulär ekonomi mellan företag i ett snabbt växande industriområde och stadsdel i Västerås (Västerås Stad) som utvecklas inom förstudien *Finnslätten Cirkulär ekonomi* med stöd av ERUF och anslag 1.1.

Elektrifieringen är en viktig komponent i klimatfrågan. Här fortsätter vi att satsa på elektrifiering av tunga fordon, bland annat genom två större projekt hos Mälardalens universitet – Electrification Hub (se nedan tabell) och en EDIH, Europeisk digital innovations hub. Electrification Hub arbetar förutom med själva elektrifieringsfrågorna också med att stärka den regionala kännedomen och attraktionen för att underlätta för regionens näringsliv att attrahera kompetens. Genom initiativ som talangattraktion och skapandet av soft landing-miljöer strävar de efter att skapa gynnsam kompetensförsörjning för länets näringsliv som har en viktig roll i att driva den gröna omställningen och övergången till ett fossilfritt samhälle.

Elektrifieringen i samhället har utmaningar med energikapaciteten i länet. Här deltar och leder RV arbetet med Effektforum vars övergripande syfte är samverkan för *rätt* förutsättningar för en robust energiförsörjning som möjliggör etableringar, näringslivsutveckling och tillväxt inom ramen för gällande miljö- och klimatmål. Arbetet ska bedrivas lokalt, regionalt och nationellt med syfte att skapa förståelse och kunskap inom området energiförsörjning, kopplat till regional utveckling samt att stödja arbetet för att realisera aktuella planer för kapacitetsförstärkning. Arbetet bygger på dialog och samverkan mellan det offentliga, energibolag och näringsliv.

Vi fortsätter följdfinansiera insatser som ska öka kommunernas förståelse för kapacitetssituationen och bättre planering och anpassning för el kapacitet i kommunerna.

Region Västmanland har också deltagit med representanter i SKR:s lärgrupp kring näringslivets gröna omställning och Tillväxtverkets nätverk om detsamma. Erfarenhetsutbyten mellan regionorganisationer uppskattas. Behov av kunskap och samordning hos det offentliga för näringslivets gröna omställning är stort, inte minst kring de många och stora lagkrav som kommer från EU. För ett konkurrenskraftigt näringsliv i länet, och Sverige, behövs fler samlade insatser inom detta område.

9.2 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Å2023-2905

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året För definition och exempel av prestationer se sidan 4.	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året För definitioner och exempel av effekter se sidan 4. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller en egen bedömning.	Mål Ange vilket eller vilka mål i den regionala utvecklingsstrategin, program för Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) samt i förekommande fall omställningsplanen för Fonden för en rättvis omställning som insatsen ska bidra till.
Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige Projektet som drevs av Energikontoren under 2019–2023 har haft som mål att fastighetsägare ska minska branschens klimatpåverkan. (Eruf och anslag 1:1)	-Nätverk för 34 privata och offentliga fastighetsägare har startats och drivits. -36 Erfarenhetsutbyte och kunskapshöjande aktiviteter efter fastighetsägarnas behov. -47 fastighetsbesök.	Uppföljning: - Genomförda och installerade energibesparande åtgärder i fastigheter. - Ökad kunskap om klimatpåverkande åtgärder. -En fortsättning på nätverket har beslutats.	RUS: Ett tillgängligt Västmanland, delmål 13 Öka produktionen av fossilfri och förnybar energi. ERUF: En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer
Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige 2022-2023 Projektet drevs av Energikontoret Mälardalen och i Region Örebro län. Syftet var att hitta metoder för att motverka kapacitetsbrist i elnätet genom samverkan, regioner och kommuner emellan.	- 70 företag har fått rådgivning och annat stöd om effektoptimering. -Kommuner har fått stöd inom energieffektivering, producerat remisstöd och prognoser och genomfört seminarier och konferenser. -Bidragit med sakkunnigt stöd till regionala forum kring effekt och energifrågor.	Uppföljning + egen bedömning: - Ökad kunskap och ökade möjligheter för företag att ha en hållbar och effektiv energi-användning. -Kommunernas förutsättningar för arbete med nätutvecklingsplaner har stärkts. - Bättre kunskapsunderlag för kommuner när de diskuterar laddinfrastruktur och andra samhällsbyggnadsfrågor. - Stärkt struktur i arbetet kopplat till kapacitetsutmaningar på kommunal, regional och mellanregional nivå. - Sänkta energikostnader och minskade klimatutsläpp hos företag och kommuner.	RUS: Ett tillgängligt Västmanland, delmål 13 Öka produktionen av fossilfri och förnybar energi. ERUF: En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer
Trails of Västmanland - expansion 2022–2024 Syftet är att under 2022–2024 utveckla kvalitetssäkrade, hållbara och attraktiva leder för mountainbike och vandring i fyra av länets kommuner Kungsör, Norberg, Sala, Skinnskatteberg. Utvecklingen sker i enlighet med	-Fyra kommuner Kungsör, Norberg, Sala och Skinnskatteberg har etablerat nätverk och resurser som behövs för att bygga och förvalta lederna. - Inventeringar av leder och planering av leddragning.	-långsiktig förvaltning av leder. -Påbörjat byggnation av leder, dock har Norbergs kommun påverkats av Svinpestens restriktioner. Projektet pågår tom 2024 och fler projekter resultat kommer under nästa år.	RUS: * Ett tillgängligt Västmanland, delmål 10 Öka tillgängligheten till värdefulla natur- och kulturmiljöer. * Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt, delmål 14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
 Regionala utvecklingsförvaltningen
 Förvaltningsdirektör
 Christer Alzén

Datum
 2024-01-16
 Diariennr: RUF230243
 Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

det nationella ramverket för vandringsleder. (Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.)			
--	--	--	--

10 Fördelning av anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

10.1 Beskriv varför ni har fördelat anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service på det sätt ni gjort.¹³

Under 2023 *beviljades* totalt 43,8 miljoner kronor i projektmedel och företagsstöd av 1:1-anslaget. Projektmedel tilldelades 24,7 miljoner kronor (57%) medan 19,1 miljoner kronor gick till företagsstöd (43%) varav 453 420 kronor till kommersiell service. *Utbetalningar* fördelades under året med 17,6 miljoner kronor till projektmedel och 17,8 miljoner kronor till företagsstöd. Av dessa gick 453 420 kronor till kommersiell service. En anledning till att projektmedel får större del av anslaget är att vi velat rikta specifika utvecklingsinsatser inom ramen för RUS (och dess underliggande planer Affärsplan Västmanland och Kompetensplan Västmanland). Vi prioriterar också att medfinansiera regionalfonderna så dessa medel når vårt län och inte går förlorade. Under året har ERUFs utlysningar och nya projekt verkligen tagit fart, efter försenad programstart. En annan anledning är efterfrågan. I Västmanland har vi annonserat ut en rad olika direkta företagsstöd enligt förordning 2022:1468 och 2022:1467 och intresset för dessa har avgjort hur mycket företagsstöd som fördelats. Låg efterfrågan leder till att mer pengar istället fördelas enligt projektmedelsförordningen. Västmanland är ett litet län med inte så långa avstånd till kommersiell service, därför är det en liten del av anslaget.

För företagsstöden har vi fortsatt med samma stödutbud som vi hade förra året förutom ett *Tillfälligt marknadsföringsstöd*, se nedan. De företagsstöd vi valt att utlysa är valda för att kunna främja hållbarhet och tillväxt samt andra av Regionens mål. Ett par bidrag har beviljats till sociala företag efter stöd av Coompanion. De energistöd vi tog fram förra året har rönt ett något större intresse i år, men kanske inte riktigt så stort som vi förväntat oss med tanke på de höga elpriserna. Vi hade samma antal av små energistöd, tre, som förra året, medan det större stödet ökade från tre till sju beviljade stöd med ett ökat stödbelopp på drygt 700 000 kr. Energikontoret har precis som tidigare år utfört kostnadsfria energikartläggningar för intresserade företag. Under året har ett *Tillfälligt marknadsföringsstöd* utlysts, liknande det vi tog fram under pandemiåren 2020 och 2021 för att stötta företagen i den svåra situation som då uppkom. I år har företagen påverkats av inflation och höga räntor som inverkat på köpkraften hos kunderna varför vi valde att utlysa detta stöd igen. Det blev mycket mer uppmärksammat än förväntat, nära 450 intresseanmälningar kom in. RV har beviljat 37 stöd till ett belopp om nästan 4,6 miljoner kronor. Våra uppskattade "kvartsamtal" med kommunernas näringslivskontor som vi

¹³ Observera! Belopp fördelat på olika stödtyper behöver inte redovisas då den informationen inhämtas i Tillväxtverkets årliga redovisning av regionala företagsstöd, projektmedel samt stöd till kommersiell service.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

började med förra året har även i år genomförts. Dessa är en viktig källa för information om vad näringslivet i våra kommuner behöver och samtalen har varit väldigt uppskattade av både näringslivskontoren och RV.

10.2 Beskriv hur ni har integrerat ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i beslut om medel från anslaget till projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service.

Anslag 1:1 ska uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin (med tyngdpunkt på underplanerna Affärsplan Västmanland och Kompetensplan Västmanland), där hållbarhetsdimensionerna integrerats. Beslut som tas i regionala utvecklingsnämnden redogör för målkopplingen till RUS och hur hållbarhet hanteras i projektet. I projektbeslut till projektägare framgår alltid hur projektet bidrar till hållbarhet och detta liksom uppföljning av hållbarhet tas upp i möten med projektägare.

Under året har tjänstepersoner som på olika sätt arbetar med finansiering inom Region Västmanland, andra regionorganisationer i Östra Mellansverige och Tillväxtverket utbildats i hållbarhetsintegrering i projekt. Förhoppningen var att det ska leda till bättre stöd till projektägare med projekt finansierade med anslag 1:1 och ERUF mer medvetet använder sig av hållbarhet och Agenda 2030 som verktyg i projekten för att nå just en hållbar utveckling. Vi ser fortfarande en viss utmaning i projekten, både i aktiviteter som bidrar till faktisk hållbarhet och i uppföljning av hållbarhet. Eftersom projekten till stora delar är medfinansierade av ERUF har dialog förts med Tillväxtverket om insatser för projektägare/ aktörer, vilka nu planeras att genomföras till 2024. Inom företagsstöden har vi olika utlysningar för att täcka olika hållbarhetsområden till exempel energieffektiviseringsstöd, stöd för grön omställning stöd till sociala företag och andra stöd som går mot tillväxt. Inom kommersiell service gör vi en mer positiv bedömning av varje ärende där hållbarhet främjas. RV har fortsatt samarbetet med Almi Mälardalen. Under 2022 utökade vi samverkan gällande Affärsutvecklingscheckar med medel från React-EU där Almi administrerade checkarna med stöttning av RV. Det blev betydligt fler företag som beviljades checkar med hjälp av Almi än tidigare år när RV ensamt handlade checkarna, varför vi fortsatte samarbetet med Almi under 2023. I år fanns inga React-EU medel att söka utan RV beviljades 1,8 miljoner kronor av Tillväxtverket för Affärsutvecklingscheckar för digitalisering, internationalisering, grön omställning samt innovationer. I berednings-grupperna för Affärsutvecklingscheckarna ingår RV, Almi och Västmanlands Forsknings- och Utvecklingsråd (FoU-rådet)

Av de 1,8 miljoner kr vi beviljades från TVV beslutades i stort sett hela beloppet. RV lade även in egna medel från anslag 1:1 för samma typ av checkar vilka tillsammans genererade 33 beviljade ansökningar om 4,2 miljoner kronor med fördelning 23 till män (68%) och 10 till kvinnor (32%) vilket är en klar förbättring från föregående år då fördelningen var 81% till män och 19% till kvinnor. Spridningen i länet blev dock i stort sett likadan som föregående år, 27 stöd till Västerås (82%) och 6 stöd (18%) till övriga kommuner. Förhoppningen med Almi-samarbetet var att vi skulle se en förändring när vi tittar på alla beviljade stöd under året inklusive affärsutvecklingscheckarna vad gäller

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Å2023-2905

män, kvinnor samt fördelning landsbygd/storstad jämfört med föregående år. Totalt har vi beviljat 133 stöd som fördelades med 88 stöd till män (66%), 45 till kvinnor (34%) och 50 % av stöden gick till Västerås företag och lika mycket till övriga kommuner. I jämförelse med förra året är det en förbättring med cirka 10 %, både vad gäller stöd till kvinnor och att nå ut till kommunerna utanför Västerås. Vi har tagit ett steg mot en mer jämlik fördelning av stöden och det känns väldigt bra.

10.3 Har anslaget bidragit till att nå målen i

- den regionala utvecklingsstrategin?

Ja ☒

Nej ☐

- nationellt och regionala program för Europeiska regionala utvecklingsfonden?

Ja ☒

Nej ☐

- program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg)?

Ja ☐

Nej ☒

Om ja, beskriv hur anslaget har bidragit till att nå målen i

- den regionala utvecklingsstrategin.

RUS är styrande för arbetet med anslag 1:1. I beslutsunderlag för respektive projektfinansiering framgår det på vilket sätt projektet bidrar till RUS. Utbetalda projektmedel har under året bidragit till 10 av RUS delområden, men framför allt till delmålen inom Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt, främst:

- delmål 14, Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan. Detta eftersom Västmanlands styrkeområden och Östra Mellansveriges utmaningsområden är viktiga prioriteringar, särskilt inom ERUF och vi prioriterar att med projektmedel medfinansiera EU programmen. Här finns satsningar på innovationskluster, robotik, automation, AI, energi, järnväg liksom samverkan mellan innovationsmiljöer i Östra Mellansverige. Inom detta målområde finns också projekt för tillväxt i företag.
- delmål 20, god ekonomisk utveckling. Här finns projekt inom besöksnäring, socialt företagande samt vissa miljö- och klimatrelaterade projekt.

Beviljat och utbetalt belopp per delmål

● Beviljat belopp ● Utbetalt belopp

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

När det gäller **företagsstöden** har de som vanligt beviljats till företag som vill expandera och därmed främjar vi ökad sysselsättning. Länets förnyelseförmåga har också stärkts genom vårt täta samarbete med Almi Mälardalen och Västmanlands Forsknings- och utvecklingsråd genom att vi gemensamt finansierar innovatörer så att de kan starta och driva nya innovativa bolag. För att främja ökad export har det i länet flera år funnits möjlighet att söka affärsutvecklingscheck med inriktning mot internationalisering. Ökad export är ett delmål i RUS. Vi samarbetar här med Almi, eftersom de genom sin rådgivning når många företag, vilket förhoppningsvis kommer ge ökat antal ansökningar och beviljade stöd.

- nationellt och regionala program för Europeiska regionala utvecklingsfonden.

RV har representanter med i hela ERUF styrkedja, vilket möjliggör att styra utlysningar och prioriteringar till regionala behov som också fungerar i Östra Mellansverige samverkan. I så stor omfattning som möjligt prioriterar vi att projektmedel växlas upp med finansiering från EU eller andra nationella medel. Det bidrar till att uppnå målen inom de operativa programmen, att länet tar del av de europeiska medlen och att vi tar del av kunskap, nätverk och bygger kapacitet som kommer med större satsningar inom olika program. Inom Regionala utvecklingsfondens programperiod 2021–2027 har de regionala projektmedlen medfinansierat insatser inom följande program mål:

- Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom innovativ och smartare ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet

1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik

1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter

1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar

1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap

En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer

2.1 Främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser

2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)

Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi

- program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg).

RV medverkar i tjänstemannastödsgruppen för svenska Övervakningskommittén-delegationen Interreg Central Baltic samt har en ersättarplats i Övervakningskommittén för densamme. Tjänstemannastödsgruppen fungerar som ett stöd till de svenska kontaktpunkterna (NCP) och de svenska delegaterna i Övervakningskommittén samt bidrar till en svensk samsyn utifrån de frågor som behandlas inom kommitténs uppdrag. RV ser det som betydelsefullt att genom intressenter och aktörer i länet uppmuntra samarbeten såsom exempelvis via Interreg Central Baltic. Programmet är strategiskt placerat mellan de nordiska länderna på ena sidan och de baltiska staterna på andra sidan. I och med Rysslands invasion av Ukraina har ytterligare finansiella medel från annat gränsöverskridande program överförts till Interreg Central Baltic.

Om nej, beskriv varför anslaget inte har bidragit till att nå målen.

10.4 Beskriv på vilket sätt olika territoriella perspektiv har beaktats och påverkat beslut om medel.

Se punkt 10.3 ovan.

Övriga medskick

Detta avsnitt är en möjlighet för er att föra fram övriga medskick om det regionala utvecklingsarbetet som inte fångas upp i avsnitt 1–10.¹⁴

Digitaliseringskoordinator

Regeringskansliet beslutade att upphöra finansiering av uppdraget Regional digitaliseringskoordinator två år tidigare än planerat. Upphörande av uppdraget och dess mandat får konsekvenser och innebär att:

- samordningen med EU, nationellt, regioner och kommuner försvåras - flernivåsamverkan behövs för att effektivisera och nå uppsatta mål
- möjligheten att genomföra Sveriges digitaliseringsstrategi minskas eftersom det bör samordnas på nationell, regional och kommunal nivå
- arbetet med att tillvarata digitaliseringens möjligheter spänner över flera olika politik- och verksamhetsområden och därför behövs regional samverkan med olika aktörer och organisationer.

Statsstöd

Under året har Regionen Västmanland tillsammans med andra regioner ingått i en liten grupp som jobbat med statsstödsfrågan kopplat till regionala 1.1 anslag och ERUF-medel.

¹⁴ Observera! Information tillhörande avsnitt 1–10 ska inte fyllas i under övriga medskick utan under respektive fråga i mallen.

Återrapportering villkorsbeslut 2023
Regionala utvecklingsförvaltningen
Förvaltningsdirektör
Christer Alzén

Datum
2024-01-16
Diariennr: RUF230243
Ert diariennr: N2022/02395, TVV Ä2023-2905

Arbetet har resulterat i god samverkan tillsammans med Tillväxtverket och förbättrade möjligheter att fortsätta att finansiera regional utveckling. Medskick för fortsatt arbetet är:

- Viktigt att föreslagna förändringar i "Projektmedelsförordningen" genomförs för att ge regionerna legalt stöd att, med våra 1:1-medel, medfinansiera projekt som innehåller statsstöd.
- Nyps är fortfarande en stor begränsning för en effektiv projekthantering. Fortsatt fokus och prioritering behövs från Tillväxtverkets sida för anpassa NYPS till en effektiv projekthantering och digital utveckling
- Se över möjligheter och eventuella konsekvenser av att i större utsträckning notifiera EU-kommissionen om typiska aktiviteter som anses viktiga i det svenska stödsystemet, men där rättsläget anses osäkert

Västerås 2023-01-xx

.....
Christer Alzén
Tf Regional utvecklingsdirektör
Regionala utvecklingsförvaltningen